

CO Z TĄ PROCEDURĄ?

INFORMATOR DLA PRZEDSTAWICIELI
POMOCY SPOŁECZNEJ,
OŚWIATY I OCHRONY ZDROWIA
DOTYCZĄCY REALIZACJI PROCEDURY
NIEBIESKIE KARTY

NAPISAŁA KATARZYNA PRZYBOROWSKA
WSPÓŁPRACA MARLENA DAŁEK

WARSZAWA 2013

Co to jest przemoc?

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił jednorazowe lub powtarzające się działanie lub zaniechanie wobec członków rodziny lub osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Powyższa definicja zwraca uwagę na cztery cechy charakteryzujące przemoc w rodzinie i pozwalające ją odróżnić od np. agresji czy konfliktu.

- **intencjonalność** – to zamierzone działanie, mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- **nierówność sił w relacji** – osoba stosująca przemoc ma przewagę nad ofiarą (np. ekonomiczną, fizyczną, psychiczną, wynikającą ze statusu społecznego, intelektualną);
- **naruszenie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itd.);
- **cierpienie i ból, jako skutek** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawiają, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Co to jest procedura Niebieskie Karty?

Procedura Niebieskie Karty (NK) to model postępowania interwencyjno-pomocowego wskazanego przez znowelizowaną w 2010 roku Ustawę o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku, realizowany przez różne służby pomocowe w przypadku powzięcia podejrzenia, że w danej rodzinie lub wobec osoby dochodzi do przemocy.

Przedstawiciele pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w każdym przypadku, kiedy występuje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, mają obowiązek z mocy ustawy wszcząć procedurę Niebieskie Karty.

Podjęcie to nie jest pewność poparta konkretnymi dowodami

Samo wszczęcie procedury nie grozi osobom czy rodzinie, której dotyczy, żadnymi prawnymi konsekwencjami. Nie jest to równoznaczne z oskarżeniem czy postępowaniem karnym. Jest to sygnał, aby specjaliści ze służb pomocowych sprawdzili sytuację w rodzinie. Może się okazać, że realizacja procedury doprowadzi do konstatacji, że w rodzinie nie występuje przemoc, że potrzebne są np. inne działania pomocowe lub wspierające. Lepiej jednak sprawdzić, niż nic nie zrobić.

Zainicjowanie procedury nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą. Ustawodawca dając taką dyrektywę opierał się na analizie psychologicznej zjawiska przemocy domowej i osób jej doznających. Wieloletnie doświadczanie przemocy ze strony bliskiej osoby powoduje nieuchronnie syndrom wyuczonej bezradności, tzn. poczucie, że cokolwiek by nie zrobić i tak to nie pomoże i nie zatrzyma działań prześladowcy. Wobec tego lepiej „być cicho”, nie skarżyć się i nic nie robić. Osoby doznające przemocy w rodzinie w pewnym sensie czują się oswojone z taką sytuacją, stale towarzyszy im paniczny lęk

Przekonania i stereotypy na temat przemocy domowej

Stosowanie przemocy wzmacnia i poniekąd usprawiedliwia wiele fałszywych i błędnych stereotypów. Oto niektóre z nich:

1. **Nie ujawnia się tajemnic rodzinnych.**
Przemoc nie skończy się sama. Pierwszym krokiem do jej przerwania jest przełamanie izolacji i milczenia.
2. **Nikt nie powinien wtrącać się w prywatne sprawy rodziny.**
Przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Każdy ma prawo zapobiec przestępstwu.
3. **Jeśli ofiara jest bita, to znaczy, że na to zasługuje.**
Nikt nie ma prawa bić i poniżać kogokolwiek bez względu na to, co zrobił.
4. **Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady pobicia.**
Nie trzeba mieć siniaków i złamanych kości, aby być ofiarą przemocy domowej. Poniżanie i obelgi bolą tak samo jak bicie.
5. **Nie można zmienić swego przeznaczenia.**
Nawet po wielu latach ofiara może przerwać przemoc. Nigdy nie jest za późno, aby powiedzieć NIE!
6. **Alkoholizm jest przyczyną przemocy.**
Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny. Należy karać sprawcę przemocy i leczyć jego chorobę.
7. **Przemoc w rodzinie to problem marginesu społecznego.**
Przemoc domowa zdarza się we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia i sytuacji ekonomicznej.
8. **Karanie dzieci to skuteczna metoda wychowawcza stosowana dla ich dobra.**
Uczenie oparte na strachu bywa skuteczne tylko na krótką metę. Uczy siłowych metod rozwiązywania konfliktów, rodzi u dzieci przyszłą agresję i krzywdzi je emocjonalnie.

Można powiedzieć, że każdy doświadczył w swoim życiu przemocy, każdy był jej świadkiem i każdy przynajmniej raz ją zastosował. Fakt powszechności przemocy, istniejące stereotypy oraz mity wokół niej krążące często wpływają na nadmierną, a często nieuzasadnioną ostrożność czy wręcz niechęć przedstawicieli służb do inicjowania pomocy. Uświadomienie sobie tego może ułatwić specjalistom zrobienie pierwszego kroku, aby zacząć pomagać.

i obawa, że spotka jej jeszcze większy ból i kara. Mają też poczucie, umiejętnie i celowo kreowane przez osoby stosujące przemoc, że te ostatnie są wszechwładne, lepsze, mądrzejsze, bardziej sprawcze. Ten portret psychologiczny jest stanem faktycznym, niezależnym od woli osób doświadczających przemocy. Po prosu wieloletnie krzywdzenie powoduje takie skutki psychologiczne, nad którymi trzeba terapeutycznie pracować. Zatem wszczęcie procedury NK, nawet bez zgody osób pokrzywdzonych nie jest zamachem na wolność i niezależność tych osób i ich rodzin, a jedynie formą interwencyjnej pomocy, która może przynieść zmianę. Bez interwencji i odpowiednich działań przemoc sama nie ustanie. Dowodzą tego powszechnie dostępne badania i statystyki. Osoba stosująca przemoc ma bowiem wyuczony od lat agresywny mechanizm działania i reagowania. Bez profesjonalnej pomocy i skonfrontowania się z faktem, że jest to niezgodne z prawem i narusza dobra drugiej osoby zmiana jest niemożliwa.

Warto jednak motywować osobę doświadczającą przemocy w rodzinie do szukania pomocy i próbować taką zgodę wspólnie wypracować. W czasie interwencji, szczególnie policyjnej czy medycznej, często jednak nie ma na to czasu i możliwości. Patrol interweniujący czy ratownik medyczny lub lekarz koncentrują się na zapewnieniu bezpieczeństwa czy zaopatrzeniu medycznym osób pokrzywdzonych. Często takim nagłym interwencjom towarzyszą skrajne emocje: paniczny strach, lęk, gniew, poczucie niemocy, etc. Brakuje czasu na przeprowadzenie rozmowy w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo psychiczne i względny spokój. Poza tym policjanci i ratownicy często działają pod presją czasu. Czekają na nich kolejne wezwania i interwencje w różnych sprawach. Zatem, jeśli mamy choć podejrzenie występowania przemocy w rodzinie, należy wszcząć procedurę wypełniając formularz Niebieska Karta A. Natomiast nad motywacją do zmiany osoby pokrzywdzonej przemocą można pracować w dalszych działaniach. Zainicjowanie procedury NK uruchomi bowiem ścieżkę postępowania oraz działania różnych specjalistów, którzy mają za zadanie uczynić wszystko, aby skutecznie powstrzymać przemoc oraz przygotować indywidualny plan pomocy dla rodziny, w której do niej dochodzi. W pracy z rodziną znajdzie się przestrzeń na oddziaływanie zarówno wobec osoby stosującej przemoc, a także na pozytywne motywowanie osoby doznającej przemocy. Działania specjalistów powinny iść w kierunku pomocy tej osobie w przezwyciężeniu bezradności i odzyskaniu poczucia sprawczości. W efekcie realizacja procedury NK powinna pomóc wszystkim członkom rodziny, w której dochodzi do przemocy.

Etapy realizacji procedury Niebieskie Karty

Wszczęcie

Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta A, przez przedstawiciela pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, policji lub komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w obecności osoby dotkniętej przemocą (najczęściej). **Możliwe jest wypełnienie go także bez jej udziału.**

Formularze powinny być dostępne we wszystkich placówkach wymienionych podmiotów, a zadbać o to powinny osoby nimi zarządzające.

Wypełniając formularz A informujemy, że jako przedstawiciel określonej służby powzięliśmy podejrzenie (to nie oskarżenie) występowania przemocy w danej rodzinie, wobec konkretnej osoby lub osób. Wszczynając procedurę, dalej działamy w obszarze przeciwdziałania przemocy zgodnie ze swoimi kompetencjami zawodowymi na rzecz tej osoby lub rodziny w celu zatrzymania przemocy oraz niesienia pomocy w zmianie tej sytuacji. Robimy to, co umożliwiają nasze i uprawnienia zawodowe, a dodatkowo składamy swoistą deklarację, że jesteśmy gotowi współpracować, jeśli będzie to konieczne, z innymi specjalistami w pracy na rzecz tej rodziny/osoby. Może się bowiem zdarzyć, że zostaniemy jako inicjatorzy powołani do grupy roboczej działającej na rzecz danej rodziny. Możemy też być zaproszeni do tej grupy jako konsultanci.

Inicjując procedurę NK, jeśli to potrzebne, staramy się zapewnić osobie dotkniętej przemocą bezpieczeństwo fizyczne, np. poprzez wezwanie policji, aby zatrzymała osobę

Trudności w inicjowaniu pomocy:

1. Negatywne emocje: lęk, złość, bezradność;
2. Obawa przed powtórzeniem skrzywdzenia osoby doświadczającej przemocy oraz nieskutecznością działania;
3. Obawa przed ściągnięciem na siebie gniewu osoby stosującej przemoc czy jej rodziny, niechęć do „mieszania się w nie swoje sprawy”;
4. Brak znajomości aparatu pojęciowego odnoszącego się do przemocy, brak psychologicznych umiejętności do prowadzenia rozmowy na temat, np. wykorzystania seksualnego;
5. Brak wiedzy o dostępnych możliwościach pomocy, procedurach postępowania interwencyjnego oraz informacji o prawach przysługujących osobie doznającej przemocy;
6. Brak wiedzy o ewentualnych skutkach prawnych dla osób stosujących przemoc;
7. Poczucie osamotnienia, braku wsparcia ze strony innych profesjonalistów.

stosującą przemoc, umieszczenie osoby doznającej przemocy w ośrodku interwencji kryzysowej lub innym specjalistycznym ośrodku dla osób doznających przemocy, zawiadomienie rejonowego ośrodka pomocy społecznej w celu odebrania dziecka w trybie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i umieszczenia go u osób bliskich lub w rodzinnej placówce opiekuńczej.

Wszczynając procedurę w obecności osoby doznającej przemocy przekazujemy jej formularz Niebieska Karta B, który zawiera informacje o zjawisku przemocy w rodzinie oraz o prawach przysługujących osobom nią dotkniętym.

Powinniśmy także przekazać jej informacje o możliwościach uzyskania pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej oraz socjalnej. Każda gmina/dzielnica powinna przygotować informacje o lokalnych, dostępnych miejscach pomocy i dołączyć taką informację do formularza B lub wpisać ją do niego.

Co robić, kiedy przemocy doznaje dziecko?

Kiedy podejrzewamy stosowanie przemocy wobec dziecka inicjujemy i realizujemy procedurę w obecności rodzica (jeśli to nie on jest sprawcą przemocy), opiekuna prawnego lub faktycznego. Opiekun faktyczny to osoba, która w danej chwili sprawuje opiekę, np. wychowawca w przedszkolu, nauczyciel etc.

To jedna ze wskazanych powyżej osób dorosłych jest przedstawicielem dziecka w kontaktach z przedstawicielami służb przy realizacji procedury.

Tu kończy się pierwszy etap realizacji procedury. Przedstawiciel służby inicjującej przekazuje niezwłocznie (maks. 7 dni) formularz do gminnego/dzielniczego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przekazanie formularza nie oznacza, że podmiot, który rozpoczął procedurę przestaje działać. W zależności od tego, jaka to służba, jej przedstawiciel dalej wykonuje działania na rzecz osoby/rodziny dotkniętej przemocą, zgodnie ze swoimi kompetencjami zawodowymi. Inne możliwości działania ma policja, inne pracownik socjalny, a jeszcze inne lekarz lub pielęgniarka czy wychowawczyni przedszkolna.

Przemoc wobec dziecka

Dzieci wychowujące się w rodzinie, gdzie występuje przemoc narażone są na dwa rodzaje krzywdzących doświadczeń. Pierwsze – gdy są bezpośrednimi ofiarami przemocy, drugie zaś, kiedy są świadkami przemocy rodziców względem siebie. Wiele dzieci staje się bezpośrednio ofiarami przemocy, gdy próbuje powstrzymać sprawcę.

Rodzaje przemocy wobec dzieci

- przemoc fizyczna – dzieci bite i maltretowane często są poranione w miejscach zakrytych ubraniem. Obrażenia są tłumaczone przez rodziców niezwykłą zdolnością dzieci do ulegania nietypowym wypadkom;
- przemoc emocjonalna – krzywdzenie psychiczne to przede wszystkim odrzucenie emocjonalne, brak wsparcia i zainteresowania, izolowanie, upokarzanie, ciągłe krytykowanie, zmuszanie do wysiłku przekraczającego możliwości, wzbudzanie poczucia winy. Zachowania takie powodują zaburzenia w prawidłowym rozwoju dziecka;
- zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka. Pogarsza to stan zdrowia dziecka i jego prawidłowy rozwój;
- wykorzystywanie seksualne – dorosły traktuje dziecko, jako obiekt seksualny. To także dotykanie narządów płciowych, masturbacja, obnażanie się w obecności dziecka czy zmuszanie do oglądania pornografii.

Powyższe formy przemocy mogą przenikać się lub występować każda z osobna.

Co to jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie?

Jest to zespół specjalistów różnych służb: jednostek pomocy społecznej, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz zespołu kuratorskiej służby sądowej **koordynujący i integrujący** działania instytucji i organizacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na danym terenie, tzn. w gminie/dzielnicy. Jest powoływany przez prezydenta miasta, burmistrza lub wójta. Zajmuje się tworzeniem i realizacją lokalnej polityki zapobiegającej przemocy.

Do Zespołu wpływają wszystkie formularze Niebieska Karta A od służb działających w jego obszarze.

W siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego powinny znajdować się wszystkie informacje dotyczące zjawiska i realizacji procedury Niebieskiej Karty na danym terenie.

Członkowie Zespołu kolegiально decydują o sposobie dalszej realizacji procedury.

Realizacja procedury Niebieskiej Karty

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w ciągu 3 dni powinni zapoznać się z formularzem Niebieska Karta A i na posiedzeniu zdecydować, jakie podjąć dalsze kroki.

Zespół może powołać w danej sprawie grupę roboczą lub po analizie przypadku dojść do wniosku, że brak jest zasadności podejmowania działań, bo np. mamy do czynienia z konfliktem.

Zespół może także zadecydować o niepowoływaniu grupy roboczej, a jedynie monitorowaniu sytuacji w rodzinie, np. przez policję, pomoc społeczną lub służbę, która sprawę zgłosiła. Wówczas członkowie Zespołu biorą na siebie ciężar przeprowadzenia rozmów z osobą doznającą przemocy (wypełnienie formularza Niebieska Karta C) oraz spotkania z osobą stosującą przemoc (wypełnienie formularza Niebieska Karta D).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty wskazuje poszczególnym służbom w niej uczestniczącym określone zadania, które należy realizować czy to w ramach grupy roboczej, a jeśli ta nie jest powołana, to w ramach kompetencji zawodowych odpowiednich służb.

Zadania przedstawicieli pomocy społecznej, np. wychowawcy w żłobku, pracownika Centrum Pomocy Rodzinie, pracownika socjalnego, pracownika ośrodka interwencji kryzysowej, pracownika domu pomocy społecznej:

1. Dokonanie diagnozy sytuacji oraz potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
2. Udzielenie osobie doznającej przemocy kompleksowych informacji o:
 - a) dostępnej na danym terenie pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz miejscach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o miejscach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwych działaniach mających na celu poprawę sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
3. Zorganizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
4. Zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, jeśli potrzeba, schronienia w całonocnej placówce świadczącej pomoc, np. w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5. Prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji ich zachowania oraz informowanie ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii oraz udziale w programach **oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych**.

Zadania przedstawicieli ochrony zdrowia, którzy wykonują zawód medyczny, np. lekarza rodzinnego, lekarza specjalisty, ratownika medycznego, położnej, pielęgniarki środowiskowej:

1. Każdorazowo udzielenie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia **oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.**

Zadania przedstawicieli oświaty, np. nauczyciela, wychowawcy przedszkolnego, pedagoga i psychologa szkolnego i przedszkolnego, przedstawiciela poradni psychologiczno-pedagogicznej, wychowawcy świetlicy:

1. Udzielanie osobie doznającej przemocy kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o miejscach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
2. Organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
 3. Prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji ich czynów oraz informowanie ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych;
 4. Diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w szczególności dzieci;
 5. Udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonym przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Co to jest grupa robocza?

Grupa robocza to zespół specjalistów powołany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego głównym zadaniem jest praca nad zatrzymaniem przemocy oraz pomoc rodzinie nią dotkniętej. Wszyscy specjaliści służb pomocowych, a w szczególności: przedstawiciele pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, którzy w swojej pracy stykają się z rodziną lub jej członkami dotkniętymi przemocą mogą być powołani do grupy roboczej.

W jej skład powinni wchodzić przedstawiciele służb/organizacji znający rodzinę/poszczególnych jej członków lub inni, którzy ze względu na swoją specjalność i obszar działania mogą być w pracy tej grupy pomocni.

Pracodawca ma obowiązek ich oddelegować do pracy w grupie w ramach obowiązków służbowych, w godzinach pracy, zgodnie z zakresem obowiązków.

Grupa pracuje według następującego schematu:

- Pogłębiona diagnoza sytuacji i potrzeb rodziny, rozmowa z osobą doznającą przemocy (wypełnienie formularza Niebieska Karta C). Dziecko nie zaprasza się na spotkanie z grupą i rozmowę;
- Opracowanie indywidualnego planu pomocy, a w jego ramach wytyczenie celów głównych, szczegółowych oraz wskazanie sposobów i terminów ich realizacji (druga część formularza Niebieska Karta C);
- Korekta planu pomocy zgodnie ze zmieniającą się sytuacją i aktualnymi potrzebami.

W ramach zadań grupa podejmuje także działania interwencyjne i edukacyjne wobec osób stosujących przemoc (wypełnienie formularza Niebieska Karta D);

Wszelkie czynności grupy lub jej członków są dokumentowane w formie protokółów oraz notatek służbowych. Dokumenty te mogą być w przyszłości dowodem w postępowaniu sądowym.

Specjaliści podejmujący działania interwencyjne i pomocowe w ramach procedury mogą, zgodnie z ustawą, przetwarzać i wymieniać informacje dotyczące osoby doznającej przemoc oraz osoby stosującej przemoc, w zakresie potrzebnym do podejmowanych działań. Profesjonaliści zaangażowani w proces pomagania w ramach procedury zobo-

Przemoc wobec osób starszych

Na przemoc najbardziej narażone są osoby słabsze, o niższych zdolnościach do samoobrony. Do tej grupy należą ludzie starzy. Maltretowanie osób w podeszłym wieku odnosi się do nieprzypadkowej sytuacji, w której osoba starsza doznaje urazu fizycznego lub psychicznego, bądź jej potrzeby fizyczne nie zostają zaspokojone na skutek czynnej (krzywdzenie) lub biernej (zaniedbywanie) postawy opiekuna, członka rodziny.

wiązani są do zachowania posiadanych danych w tajemnicy i składają na tę okoliczność stosowne oświadczenie. Zapisy ustawy są przepisami nadrzędnymi do innych przepisów np. zawodowych.

Zakończenie procedury Niebieskie Karty

Grupa robocza lub Zespół Interdyscyplinarny mogą wnioskować o zakończenie procedury Niebieskie Karty, jeśli są spełnione następujące przesłanki:

1. Ustanie przemocy w rodzinie lub uzasadnione przypuszczenie zaprzestania dalszego jej stosowania **oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy;**
W tym przypadku wszystkie przesłanki muszą być spełnione łącznie, a plan pomocy w pełni zrealizowany.
2. Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań, np. gdy specjaliści, po sprawdzeniu, dojdą do wniosku, że w rodzinie nie występuje przemoc.

Procedura kończy się sporządzeniem protokołu o jej zakończeniu wraz z podaniem przyczyn, który podpisuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. O fakcie zakończenia powiadamiane są wszystkie instytucje uczestniczące w procedurze NK.

Pamiętajmy, że procedura nie jest postępowaniem karnym. Jeśli podejrzewamy, że zostało popełnione przestępstwo z użyciem przemocy wobec bliskich (np. z art. 207 k.k., 156 k.k., 191 k.k., itp.), zgodnie z ustawą, niezależnie od wszczęcia procedury zawiadamiamy policję lub prokuraturę.

Pamiętaj!

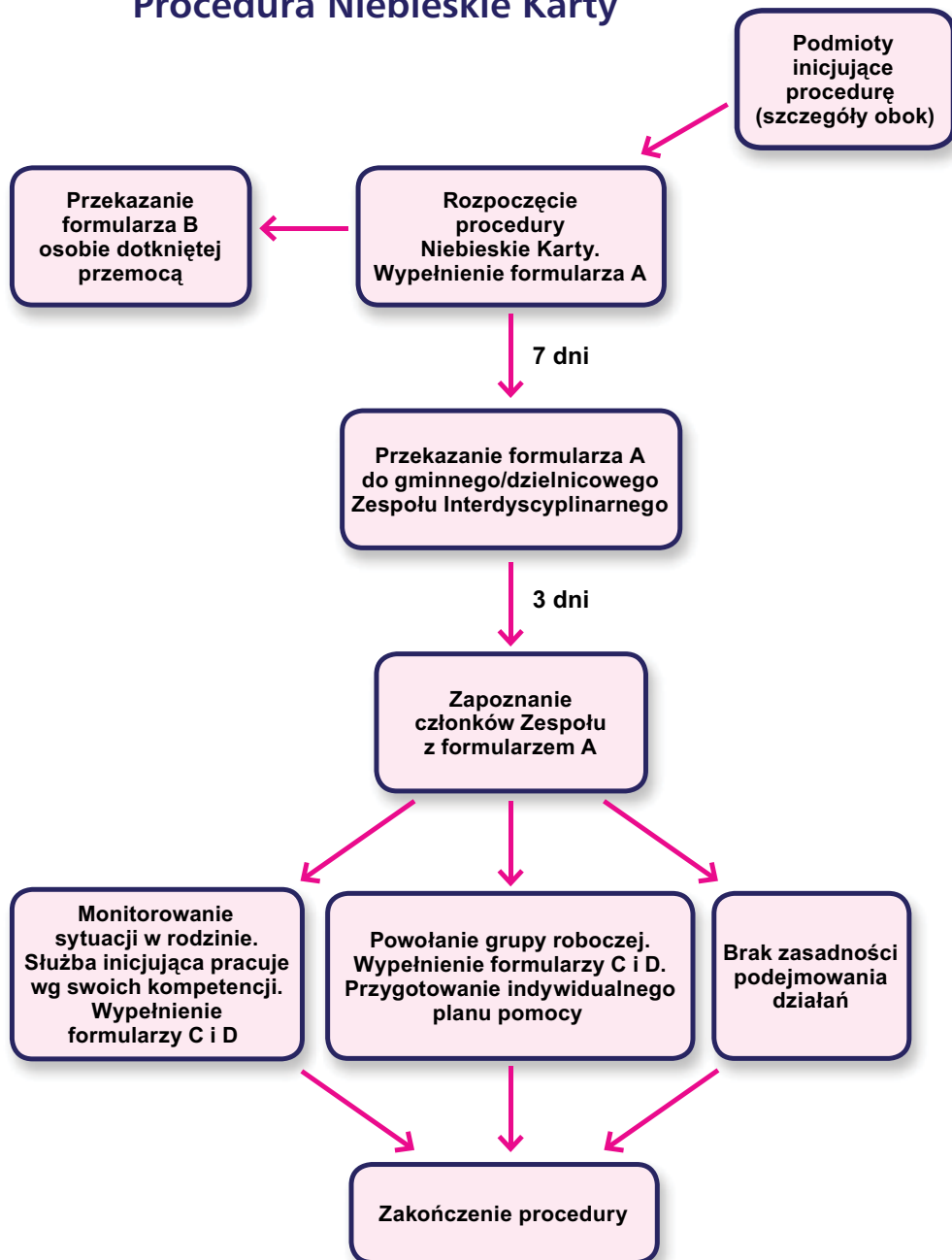
Jeśli Twoim zdaniem konkretny przypadek wymaga wszczęcia procedury Niebieskie Karty, ale wcześniej chciałabyś/chciałbyś o tym jeszcze porozmawiać, skonsultować się, możesz zadzwonić lub napisać do śródmiejskich organizacji pozarządowych na co dzień pracujących z i dla osób doświadczających przemocy domowej:

Stowarzyszenie OPTA: (22) 622 52 52, (22) 424 09 89 od poniedziałku do piątku w godzinach 10-16; mail: biuro@opta.org.pl

Fundacja Centrum Praw Kobiet: 600 07 07 17 całodobowy telefon interwencyjny;
mail: sekretariat@cpk.org.pl

Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia: 801-12-00-02 od poniedziałku do soboty w godzinach 8-22 oraz niedziela i święta w godzinach 8-16;
mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info

Procedura Niebieskie Karty

Podmioty inicjujące procedurę

- Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (np. pracownicy socjalni, przedstawiciele ośrodka interwencji kryzysowej lub domu pomocy społecznej, wychowawcy w żłobku).
- Policja (np. dzielnicowy, funkcjonariusz patrolu interwencyjnego).
- Przedstawiciele oświaty (np. pedagog, wychowawca przedszkolny, nauczyciel).
- Reprezentanci gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Przedstawiciele ochrony zdrowia, np. lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka.

Formularze Niebieskie Karty

- Formularz A – wypełniany przy zainicjowaniu procedur zawierający, informacje na temat zdarzenia lub sytuacji przemocowej.
- Formularz B – jest przekazywany osobie doznającej przemocy, zawierający opis jej praw oraz definicję zjawiska.
- Formularz C – zawiera pogłębioną analizę sytuacji rodziny uwikłanej w przemoc oraz proponowany plan pomocy.
- Formularz D – dokumentuje spotkanie z osobą stosującą przemoc.

STOWARZYSZENIE
OPTA

ul. Marszałkowska 85 lok. 34

00-683 Warszawa;

tel./ faks: (22) 622-52-52;

biuro@opta.org.pl; www.opta.org.pl

ISBN 978-83-935720-4-5

Projekt finansuje

MIASTO
STOLECZNE
WARSZAWA

